

# PRAKTICKÉ ÚČETNÍ PŘÍPADY 2012

## PŘÍKLADY ÚČTOVÁNÍ NA VŠECH ÚČTECH

MD

D

- zahrnuje novelu zákona o DPH k 1. 1. 2012
- účetní případy jsou seřazeny podle jednotlivých účtových tříd
- jednoduché i složité účetní případy
- znázornění v obchodních společnostech
- souhrnné příklady pro každého
- výborná jako cvičebnice



Věra Rubáková

# **PRAKTICKÉ ÚČETNÍ PŘÍPADY 2012**

GRADA Publishing

***Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy***

*Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.*

**Edice Účetnictví a daně**

**Ing. et Ing. Věra Rubáková**

**Praktické účetní případy 2012**

příklady účtování na všech účtech

Vydání odborné knihy schválila  
Vědecká redakce nakladatelství GRADA Publishing, a.s.

Vydala GRADA Publishing, a.s.  
U Průhonu 22, Praha 7, jako svou 4 710. publikaci

Realizace obálky Jan Dvořák  
Sazba Jan Šístek  
Odpovědná redaktorka Ing. Michaela Průšová  
Počet stran 168  
Páté vydání, Praha 2008, 2009, 2010, 2011, 2012  
Vytiskla Tiskárna Tisk Centrum, s.r.o., Moravany

---

© GRADA Publishing, a.s., 2012

ISBN 978-80-247-4257-1 (tištěná verze)  
ISBN 978-80-247-7814-3 ((elektronická verze ve formátu PDF)  
ISBN 978-80-247-7815-0 (elektronická verze ve formátu EPUB)

GRADA Publishing: tel.: 234 264 401, fax: 234 264 400, [www.grada.cz](http://www.grada.cz)

# Obsah

|                                                                                        |           |
|----------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>Předmluva</b> .....                                                                 | <b>9</b>  |
| <b>1. Účtová třída 0 – Dlouhodobý majetek</b> .....                                    | <b>11</b> |
| 1.1 Dlouhodobý nehmotný majetek .....                                                  | 11        |
| 1.2 Dlouhodobý hmotný majetek .....                                                    | 13        |
| 1.3 Dlouhodobý finanční majetek .....                                                  | 17        |
| 1.4 Oprávky k dlouhodobému hmotnému a nehmotnému majetku .....                         | 18        |
| 1.5 Účetní operace s odpisy .....                                                      | 24        |
| 1.6 Opravné položky .....                                                              | 26        |
| 1.7 Oceňovací rozdíl a goodwill .....                                                  | 26        |
| 1.8 Opakovací příklady .....                                                           | 27        |
| <b>2. Účtová třída 1 – Zásoby</b> .....                                                | <b>29</b> |
| 2.1 Účtování zásob .....                                                               | 29        |
| 2.2 Účtování materiálu .....                                                           | 29        |
| 2.3 Reklamace materiálu .....                                                          | 31        |
| 2.4 Inventarizační rozdíly .....                                                       | 31        |
| 2.5 Materiál na cestě a nevyfakturované dodávky .....                                  | 32        |
| 2.6 Materiál vlastní výroby .....                                                      | 34        |
| 2.7 Pořízení materiálu ze zahraničí .....                                              | 35        |
| 2.8 Prodej materiálu .....                                                             | 36        |
| 2.9 Opravné položky k materiálu .....                                                  | 36        |
| 2.10 Poskytnuté zálohy na zásoby .....                                                 | 38        |
| 2.11 Opravné položky k zásobám .....                                                   | 42        |
| 2.12 Zásoby vlastní výroby .....                                                       | 43        |
| 2.13 Aktivace zboží .....                                                              | 49        |
| 2.14 Zboží na cestě .....                                                              | 50        |
| 2.15 Nevyfakturované dodávky zboží .....                                               | 50        |
| 2.16 Pořízení zboží ze zahraničí .....                                                 | 50        |
| <b>3. Účtová třída 2 – Krátkodobý finanční majetek a krátkodobé bankovní úvěry</b> ... | <b>52</b> |
| 3.1 Účtování pokladny .....                                                            | 52        |
| 3.2 Ceniny .....                                                                       | 54        |
| 3.3 Krátkodobý bankovní úvěr .....                                                     | 55        |
| 3.4 Valutová pokladna .....                                                            | 56        |
| 3.5 Eskontní úvěry .....                                                               | 57        |
| 3.6 Krátkodobé cenné papíry a podíly .....                                             | 58        |
| 3.7 Opakovací příklady .....                                                           | 62        |
| <b>4. Účtová třída 3 – Zúčtovací vztahy</b> .....                                      | <b>64</b> |
| 4.1 Účtování o pohledávkách .....                                                      | 64        |
| 4.2 Pohledávky z titulu poskytnutých záloh dodavatelům .....                           | 65        |
| 4.3 Pohledávky spojené s použitím směnek .....                                         | 65        |
| 4.4 Postoupení pohledávek, odpis pohledávek, opravné položky .....                     | 69        |
| 4.5 Účtování o závazcích .....                                                         | 70        |
| 4.6 Zúčtovací vztahy z obchodního styku se zahraničím .....                            | 71        |
| 4.7 Účtování k zaměstnancům a institucím sociálního a zdravotního zabezpečení ..       | 72        |

|                                                                              |            |
|------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 4.8 Účtování o DPH                                                           | 76         |
| 4.9 Neregistrovaný plátc DPH                                                 | 78         |
| 4.10 Ostatní daně                                                            | 78         |
| <b>5. Účtová třída 4 – Kapitálové účty</b>                                   | <b>83</b>  |
| 5.1 Rezervy                                                                  | 84         |
| 5.2 Rezervy na opravu majetku                                                | 84         |
| 5.3 Dlouhodobé bankovní úvěry                                                | 85         |
| 5.4 Dlouhodobé závazky                                                       | 86         |
| 5.5 Individuální podnikatel                                                  | 86         |
| 5.6 Výsledek hospodaření (zisk, ztráta)                                      | 86         |
| 5.7 Zvýšení základního kapitálu – úpis nových akcií                          | 88         |
| 5.8 Snížení základního kapitálu nákupem vlastních akcií za nominální hodnotu | 91         |
| 5.9 Souhrnné opakování účtové třídy                                          | 94         |
| <b>6. Účtová třída 5 – Náklady</b>                                           | <b>95</b>  |
| 6.1 Přehled účetních případů                                                 | 95         |
| 6.2 Spotřebované nákupy                                                      | 96         |
| 6.3 Spotřeba energie                                                         | 98         |
| 6.4 Prodané zboží                                                            | 98         |
| 6.5 Opravy a udržování                                                       | 100        |
| 6.6 Cestovné                                                                 | 101        |
| 6.7 Náklady na reprezentaci                                                  | 102        |
| 6.8 Ostatní služby                                                           | 104        |
| 6.9 Mzdové náklady                                                           | 105        |
| 6.10 Zákonné sociální náklady                                                | 106        |
| 6.11 Daň silniční                                                            | 106        |
| 6.12 Daň z nemovitostí                                                       | 106        |
| 6.13 Zůstatková cena prodaného dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku    | 107        |
| 6.14 Prodaný materiál                                                        | 107        |
| 6.15 Dary                                                                    | 108        |
| 6.16 Manka a škody                                                           | 108        |
| 6.17 Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku                       | 109        |
| 6.18 Zúčtování komplexních nákladů příštích období                           | 109        |
| 6.19 Finanční náklady                                                        | 110        |
| 6.20 Daň z příjmů z běžné činnosti – splatná                                 | 110        |
| 6.21 Daň z příjmů z běžné činnosti – odložená                                | 111        |
| 6.22 Dodatečné odvody daně z příjmů                                          | 112        |
| 6.23 Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům                       | 112        |
| 6.24 Souhrnné příklady                                                       | 112        |
| <b>7. Účtová třída 6 – Výnosy</b>                                            | <b>116</b> |
| 7.1 Tržby za vlastní výkony a zboží                                          | 116        |
| 7.2 Tržby z prodeje služeb                                                   | 117        |
| 7.3 Tržby z prodeje zboží                                                    | 117        |
| 7.4 Aktivace dlouhodobého hmotného majetku                                   | 118        |
| 7.5 Tržby z prodeje materiálu                                                | 118        |
| 7.6 Ostatní provozní výnosy                                                  | 118        |
| 7.7 Finanční výnosy                                                          | 120        |

|                                                                   |            |
|-------------------------------------------------------------------|------------|
| 7.8 Úroky .....                                                   | 121        |
| 7.9 Kurzové zisky .....                                           | 122        |
| 7.10 Ostatní finanční výnosy .....                                | 123        |
| 7.11 Ostatní mimořádné výnosy .....                               | 124        |
| 7.12 Převodové účty .....                                         | 124        |
| 7.13 Souhrnné opakovací příklady .....                            | 125        |
| <b>8. Účtová třída 7 – Závěrkové a podrozvahové účty .....</b>    | <b>126</b> |
| 8.1 Účetní uzávěrka a uzavírání účetních knih .....               | 126        |
| <b>9. Řešené příklady ve společnosti s ručením omezeným .....</b> | <b>138</b> |
| <b>10. Řešené příklady v akciové společnosti .....</b>            | <b>141</b> |
| <b>Návrh účtového rozvrhu pro podnikatele .....</b>               | <b>144</b> |
| <b>Přílohy .....</b>                                              | <b>153</b> |
| <b>Literatura .....</b>                                           | <b>165</b> |





# Předmluva

Kniha je určena pro podnikatele, účetní, studenty středních a vysokých škol. Je zaměřena pouze na praktické příklady, se kterými se účetní jednotky mohou setkávat v reálné praxi. Zároveň tato publikace může sloužit jako doplňující pomůcka při hledání a účtování jednoduchých a složitých účetních případů.

Páté vydání této knihy pomůže podnikatelům, účetním a studentům při řešení různých hospodářských operací, dobře vyvodit účetní případy, které se vyskytují v praxi, a umět je dobře zaúčtovat. Studentům středních a vysokých škol by měla pomoci především při maturitách a státních zkouškách. Zaúčtování jednotlivých účetních případů je znázorněno v přehledných tabulkách i pomocí „téček“. Pokud by čtenář potřeboval k některým účetním případům detailnější výklad, může využít i publikace vydané nakladatelstvím GRADA Publishing.

autorka



# 1. Účtová třída 0 – Dlouhodobý majetek

## 1.1 Dlouhodobý nehmotný majetek

### Příklad č. 1

Společnost s.r.o. „ZANAX“ byla založena dne 17. 12. 2011. Do obchodního rejstříku (OR) byla zapsaná 19. 1. 2012. Základní kapitál ke dni zápisu činil 800 000 Kč. Tato částka odpovídala i vkladu na běžném účtu. Zároveň tato společnost měla zřizovací výdaje, které souvisely se založením účetní jednotky před jejím vznikem.

#### Zahajovací rozvaha

|                      |                   |                        |                   |
|----------------------|-------------------|------------------------|-------------------|
| Bankovní účty – 221  | 800 000 Kč        | Základní kapitál – 411 | 800 000 Kč        |
| <b>Aktiva celkem</b> | <b>800 000 Kč</b> | <b>Pasiva celkem</b>   | <b>800 000 Kč</b> |

Před založením společnosti vznikly výdaje, které označujeme jako **zřizovací výdaje**:

|                                                         |                  |
|---------------------------------------------------------|------------------|
| Přijatá faktura od advokátní kanceláře za právní služby | 50 000 Kč        |
| Hrazené cestovné v hotovosti                            | 15 000 Kč        |
| Hrazené poštovné v hotovosti                            | 1 000 Kč         |
| Hrazené správní poplatky v hotovosti                    | 12 000 Kč        |
| <b>Zřizovací výdaje celkem</b>                          | <b>78 000 Kč</b> |

**Proveďte všechny účetní zápisy související se vznikem společnosti s ručením omezeným.**

- Sestavit zahajovací rozvahu (platby v hotovosti uhradil jeden ze společníků, závazek bude vyrovnán po vzniku společnosti a otevření účtů).
- Otevření účtů hlavní knihy.

| Číslo | Účetní případy                                                                   | Kč      | MD  | D   |
|-------|----------------------------------------------------------------------------------|---------|-----|-----|
| 1.    | Zaúčtování počátečních stavů z počáteční rozvahy                                 | 800 000 | 701 | 411 |
|       |                                                                                  | 800 000 | 221 | 701 |
| 2.    | Zaúčtování zřizovacích výdajů                                                    | 78 000  | 011 | 365 |
| 3.    | Odpis zřizovacích výdajů v 1. roce 78 000/60                                     | 1 300   | 551 | 071 |
| 4.    | Podle výpisu z běžného účtu uhrazeny závazky vůči společníku za zřizovací výdaje | 78 000  | 365 | 221 |

### Další možné účtování:

Zároveň může nastat situace, že zřizovací výdaje činí méně než 60 000 Kč, takže společnost je může zaúčtovat přímo do nákladů. V tomto případě by účtování vypadalo takto:

| Číslo | Účetní případy                                  | Kč     | MD  | D   |
|-------|-------------------------------------------------|--------|-----|-----|
| 1.    | Faktura od advokátní kanceláře za právní služby | 30 000 | 518 | 365 |
| 2.    | Hrazené cestovné v hotovosti                    | 10 000 | 512 | 365 |
| 3.    | Hrazené poštovné v hotovosti                    | 1 000  | 518 | 365 |
| 4.    | Hrazené správní poplatky v hotovosti            | 3 000  | 538 | 365 |

**Poznámka:**

Zřizovacími výdaji se rozumějí výdaje vynaložené od založení nové účetní jednotky do jejího vzniku (zápisu do OR). Jsou to např. soudní a správní poplatky a jiné úřední výlohy, výdaje na pracovní cesty, mzdy, odměny za zprostředkování, nájemné a poradenské služby. Zřizovací výdaje musí být v souladu s § 65a obchodního zákoníku odepsány nejpozději do 5 let od vzniku společnosti. Zřizovací výdaje se odpisují 60 měsíců a vstupní cena je vyšší než 60 000 Kč a doba použitelnosti delší než 1 rok, ale záleží na rozhodnutí účetní jednotky (§ 32a zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění platném k 1. lednu 2012).

**Příklad č. 2**

**TINA, a.s., Praha měla ke dni svého založení v návrhu na zápis do obchodního rejstříku uveden základní kapitál ve výši 5 000 000 Kč. Této částce odpovídal i vklad na běžném účtu. Se založením společnosti byly před jejím vznikem spojeny určité výdaje uvedené v tabulce:**

**Společnost byla založena dne 2. 12. 2011 a do OR byla zapsána dne 5. 1. 2012.**

| Náklady spojené se zřízením akciové společnosti            | Kč      |
|------------------------------------------------------------|---------|
| Správní poplatky hrazené v hotovosti                       | 10 000  |
| Přijatá faktura od advokátní kanceláře za právnické služby | 30 000  |
| Přijatá faktura za výtisk akcií                            | 60 000  |
| Přijatá faktura za pronájem sálu pro valnou hromadu        | 30 000  |
| Poštovné hrazené v hotovosti                               | 2 000   |
| Zřizovací náklady celkem                                   | 132 000 |

**Úkol:**

**Zaučtovat všechny účetní zápisy související se vznikem společnosti TINA, a.s.**

- Sestavit zahajovací rozvahu (platby v hotovosti uhradili akcionáři, závazek bude vyrovnán po vzniku společnosti a otevření účtů).
- Otevřít účty hlavní knihy.

**Zahajovací rozvaha**

|                      |                     |                        |                     |
|----------------------|---------------------|------------------------|---------------------|
| Bankovní účty – 221  | 5 000 000 Kč        | Základní kapitál – 411 | 5 000 000 Kč        |
| <b>Aktiva celkem</b> | <b>5 000 000 Kč</b> | <b>Pasiva celkem</b>   | <b>5 000 000 Kč</b> |

Valná hromada akcionářů TINA, a.s. uznala veškeré finanční prostředky vynaložené před jejím vznikem za důležité.

| Číslo | Účetní případy                                            | Kč        | MD  | D   |
|-------|-----------------------------------------------------------|-----------|-----|-----|
| 1.    | Zaučtování počátečních stavů z počáteční rozvahy          | 5 000 000 | 701 | 411 |
|       |                                                           | 5 000 000 | 221 | 701 |
| 2.    | Zaučtování zřizovacích výdajů – akcionář<br>– dodavatelé  | 12 000    | 011 | 365 |
|       |                                                           | 120 000   | 011 | 321 |
| 3.    | Odpis zřizovacích výdajů v 1. roce 132 000/60             | 2 200     | 551 | 071 |
| 4.    | Podle výpisu z běžného účtu byly uhrazeny všechny závazky |           |     |     |
|       | a) akcionáři uhrazeny výdaje v hotovosti                  | 12 000    | 365 | 221 |
|       | b) dodavatelům                                            | 120 000   | 321 | 221 |

**Příklad č. 3**

**Společnost SENA, s.r.o. nakoupila na dodavatelskou fakturu software za 130 000 Kč + 20 % DPH. Společnost provedla instalaci softwaru ve vlastní režii ve výši 12 000 Kč. Zároveň Společnost vyslala své zaměstnance na školení na obsluhu softwaru, cena za školení 26 000 Kč + 20 % DPH. Poté byl software zařazen do užívání.**

Účtování ve firmě SENA, s.r.o.:

| Číslo | Účetní případy                      | Kč      | MD  | D   |
|-------|-------------------------------------|---------|-----|-----|
| 1.    | Přijatá faktura za software         | 156 000 | –   | 321 |
|       | Cena bez DPH                        | 130 000 | 041 | –   |
|       | DPH 20 %                            | 26 000  | 343 | –   |
| 2.    | Instalace software ve vlastní režii | 12 000  | 041 | 622 |
| 3.    | Školení zaměstnanců                 | 31 200  | –   | 321 |
|       | Cena bez DPH                        | 26 000  | 518 | –   |
|       | DPH 20 %                            | 5 200   | 343 | –   |
| 4.    | Software zařazen do užívání         | 142 000 | 013 | 041 |

**1.2 Dlouhodobý hmotný majetek****Příklad č. 4**

**Společnost SEN, a.s., Písek měla během roku 2012 následující účetní případy:**

| Číslo | Účetní případy                                                                           | Kč         | MD  | D   |
|-------|------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-----|-----|
| 1.    | Přijatá faktura za nákup kopírky                                                         | 360 000    | –   | 321 |
|       | Cena bez DPH                                                                             | 300 000    | 022 | –   |
|       | DPH 20 %                                                                                 | 60 000     | 343 | –   |
| 2.    | Nákup počítače v hotovosti                                                               | 51 600     | –   | 211 |
|       | Cena bez DPH                                                                             | 43 000     | 042 | –   |
|       | DPH 20 %                                                                                 | 8 600      | 343 | –   |
| 3.    | Nákup tiskárny v hotovosti                                                               | 58 800     | –   | 211 |
|       | Cena bez DPH                                                                             | 49 000     | 042 | –   |
|       | DPH 20 %                                                                                 | 9 800      | 343 | –   |
| 4.    | Vlastní přeprava počítače a tiskárny                                                     | 2 000      | 042 | 622 |
| 5.    | Na základě protokolu byl počítač a tiskárna uvedeny do užívání                           |            |     |     |
|       | Počítač                                                                                  | 44 000     | 022 | 042 |
|       | Tiskárna                                                                                 | 50 000     | 022 | 042 |
| 6.    | Nákup software Účetní poradce samostatně a není součástí dodávky hardware a jeho ocenění | 9 600      | –   | 211 |
|       | Cena bez DPH                                                                             | 8 000      | 517 | –   |
|       | DPH 20 %                                                                                 | 1 600      | 343 | –   |
| 7.    | Společnost uhradila kopírku z bankovního účtu                                            |            |     |     |
|       |                                                                                          | 360 000 Kč | 321 | 221 |

**Poznámka:**

K položce č. 6 – jestliže se jedná o software koupený samostatně a jeho cena bude odpovídat limitu, který si stanovila účetní jednotka ve vnitřní směrnici pro dlouhodobý nehmotný majetek, bude patřit do účtové skupiny 01 a na účet 013 – Software. Pokud se účetní jednotka rozhodne, že cena software

Účetní poradce není tak podstatná, zaúčtuje jeho pořízení do nákladů na účet 517 – Drobný nehmotný majetek. Viz řešení položky č. 6.

### **Příklad č. 5**

**Společnost TANO, s.r.o. měla během roku 2012 následující účetní případy:**

| Číslo | Účetní případy                                                                                      | Kč        | MD  | D   |
|-------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-----|-----|
| 1.    | Přijátá faktura za strojní zařízení                                                                 | 3 600 000 | –   | 321 |
|       | Cena bez DPH                                                                                        | 3 000 000 | 042 | –   |
|       | DPH 20 %                                                                                            | 600 000   | 343 | –   |
| 2.    | Montáž strojního zařízení byla provedena vlastní aktivací, vlastní náklady včetně nepřímých nákladů | 30 000    | 042 | 622 |
| 3.    | Vlastní doprava strojního zařízení                                                                  | 15 000    | 042 | 622 |
| 4.    | Společnost získala dotaci od ministerstva                                                           | 600 000   | 346 | 042 |
| 5.    | Společnost vyslala zaměstnance na kurz na obsluhu strojů                                            | 24 000    | –   | 321 |
|       | Cena bez DPH                                                                                        | 20 000    | 518 | –   |
|       | DPH 20 %                                                                                            | 4 000     | 343 | –   |
| 6.    | Společnost obdržela fakturu za nákup pozemku pro výstavbu výrobní haly                              | 98 000    | 042 | 321 |
| 7.    | Společnost zařadila stroj do užívání v pořizovací ceně                                              | 2 445 000 | 022 | 042 |
| 8.    | Byla podána žádost o zápis pozemku na katastrální úřad                                              | 98 000    | 031 | 042 |
| 9.    | Společnost obdržela fakturu za vyprojektování výrobní haly                                          | 120 000   | –   | 321 |
|       | Cena bez DPH                                                                                        | 100 000   | 042 | –   |
|       | DPH 20 %                                                                                            | 20 000    | 343 | –   |
| 10.   | V hotovosti zaplacen poplatek za vynětí půdy ze zemědělského půdního fondu                          | 7 000     | 042 | 211 |
| 11.   | Dále společnost obdržela fakturu za provedené stavební práce na výrobní hale                        | 9 600 000 | –   | 321 |
|       | Cena bez DPH                                                                                        | 8 000 000 | 042 | –   |
|       | DPH 20 %                                                                                            | 1 600 000 | 343 | –   |
| 12.   | Výrobní hala byla uvedena do užívání po nabytí právní moci kolaudačního rozhodnutí                  | 8 107 000 | 021 | 042 |
| 13.   | Úhrada faktury z běžného účtu stavební firmě                                                        | 9 600 000 | 321 | 221 |

### **Příklad č. 6**

**Společnost SANO, a.s. sestavuje počítač pro vlastní potřebu.**

| Číslo | Účetní případy                                                                       | Kč     | MD  | D   |
|-------|--------------------------------------------------------------------------------------|--------|-----|-----|
| 1.    | Spotřebované součástky (výdej ze skladu)                                             | 50 000 | 501 | 112 |
| 2.    | Přijátá faktura za monitor                                                           | 14 000 | 501 | 321 |
|       | DPH 20 %                                                                             | 2 800  | 343 | 321 |
| 3.    | Hrubá mzda připadající na sestavení počítače                                         | 15 000 | 521 | 331 |
| 4.    | Zákonné pojištění placené společností za zaměstnance                                 | 5 250  | 524 | 336 |
| 5.    | Aktivace počítače na úrovni vlastních nákladů (zvýšených o nepřímé náklady 5 750 Kč) | 90 000 | 042 | 624 |
| 6.    | Vlastní doprava počítače na místo určení                                             | 1 800  | 042 | 622 |
| 7.    | Zařazení počítače do užívání                                                         | 91 800 | 022 | 042 |

**Příklad č. 7**

**Firma LOSER, a.s. zakoupila dodavatelským způsobem automat v ceně 1 000 000 Kč + 20 % DPH.**

| Číslo | Účetní případy                                                                                       | Kč        | MD  | D   |
|-------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-----|-----|
| 1.    | Faktura od dodavatele za DHM (automat)                                                               | 1 000 000 | 042 | 321 |
|       | DPH 20 %                                                                                             | 200 000   | 343 | 321 |
| 2.    | Faktura za montáž automatu                                                                           | 8 000     | 042 | 321 |
| 3.    | Faktura za dopravu automatu                                                                          | 12 000    | 042 | 321 |
| 4.    | Faktura za zaškolení obsluhy automatu                                                                | 6 500     | 518 | 321 |
| 5.    | Automat byl zařazen do užívání v pořizovací ceně (cena obsahuje výrobní režii 8 000 Kč + 12 000 Kč). | 1 020 000 | 022 | 042 |

**Příklad č. 8**

**Společnost ZETRO, a.s. měla následující účetní případy:**

| Číslo | Účetní případy                                                | Kč      | MD  | D   |
|-------|---------------------------------------------------------------|---------|-----|-----|
| 1.    | Faktura za nákup stroje, cena bez DPH                         | 250 000 | 042 | 321 |
|       | DPH 20 %                                                      | 50 000  | 343 | 321 |
| 2.    | Vnitropodniková doprava stroje (vlastní náklady)              | 3 000   | 042 | 622 |
| 3.    | Faktura za montáž stroje ve firmě (dodavatel není plátce DPH) | 6 000   | 042 | 321 |
| 4.    | Přeřazení do užívání v pořizovací ceně                        | 259 000 | 022 | 042 |
| 5.    | Úhrada přijatých faktur z BÚ                                  | 303 500 | 321 | 221 |
| 6.    | Odpisy stroje za 1. rok                                       | 86 334  | 551 | 082 |
| 7.    | Vyřazení stroje z majetku z důvodu odprodeje                  | 259 000 | 082 | 022 |
| 8.    | Doučtování zůstatkové ceny stroje do nákladů                  | 172 666 | 541 | 082 |
| 9.    | Faktura za odprodáný stroj, cena bez DPH                      | 190 000 | 311 | 641 |
|       | DPH 20 %                                                      | 38 000  | 311 | 343 |

**Příklad č. 9**

**Společnost GRA, s.r.o. přijala zahraniční fakturu na stroj v ceně 2 000 EUR. Kurz ČNB v den uskutečnění účetního případu činil 25 Kč za 1 EUR. Kurz v den zaplacení činil 24,80 Kč za 1 EUR.**

| Číslo | Číslo Účetní případy                 | Kč     | MD  | D   |
|-------|--------------------------------------|--------|-----|-----|
| 1.    | Přijatá faktura 2 000 EUR            | 50 000 | 042 | 321 |
| 2a.   | Zaplacená faktura 2 000 EUR          | 49 600 | 321 | 221 |
| 3a.   | Zaúčtování rozdílu – kurzového zisku | 400    | 321 | 663 |

**Příklad č. 10****Poskytnuté provozní zálohy na pořízení dlouhodobého majetku****Společnost DOTRA, a.s. v měsíci listopadu nakoupila strojní zařízení na zálohu a poté jeho cenu doplatila.**

| Číslo | Účetní případy                                                                                             | Kč                               | MD                  | D                 |
|-------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------|---------------------|-------------------|
| 1.    | Z bankovního účtu zaplacená záloha na strojní zařízení                                                     | 180 000                          | 052                 | 221               |
| 2.    | Dodavatel zařízení tentýž měsíc dodal a vystavil fakturu<br>200 000 + 20 % DPH<br>Cena bez DPH<br>DPH 20 % | 240 000<br><br>200 000<br>40 000 | –<br><br>042<br>343 | 321<br><br>–<br>– |
| 3.    | Zaúčtování zálohy                                                                                          | 180 000                          | 321                 | 052               |
| 4.    | Doplatek faktury                                                                                           | 60 000                           | 321                 | 221               |

**Příklad č. 11****Pořízení dlouhodobého hmotného majetku ve vlastní činnosti**

| Číslo | Účetní případy                                                                | Kč               | MD         | D          |
|-------|-------------------------------------------------------------------------------|------------------|------------|------------|
| 1.    | Spotřeba materiálu na vlastní investiční stavbu – pořízení strojního zařízení | 1 000 000        | 501        | 112        |
| 2.    | Hrubé mzdy zaměstnanců pracujících na vlastní stavbě                          | 200 000          | 521        | 331        |
| 3.    | Spotřeba energie při vlastní investiční stavbě<br>DPH 20 %                    | 90 000<br>18 000 | 502<br>343 | 321<br>321 |
| 4.    | Aktivace vlastních nákladů                                                    | 1 290 000        | 042        | 624        |
| 5.    | Podíl nepřímých nákladů dle kalkulace 50 % mezd                               | 100 000          | 042        | 624        |
| 6.    | Zařazení strojního zařízení do užívání                                        | 1 290 000        | 022        | 042        |

**Příklad č. 12****Bezúplatné nabytí dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku (darováním)**

| Číslo | Účetní případy                                    | Kč               | MD         | D          |
|-------|---------------------------------------------------|------------------|------------|------------|
| 1.    | Bezúplatné pořízení stroje                        | 600 000          | 042        | 413        |
| 2.    | Převedení stroje do užívání                       | 600 000          | 022        | 042        |
| 3.    | Přijaté dary peněžní na běžný účet<br>V hotovosti | 80 000<br>80 000 | 221<br>211 | 413<br>413 |
| 4.    | Bezúplatné pořízení software                      | 65 000           | 041        | 413        |
| 5.    | Převedení software do užívání                     | 65 000           | 013        | 041        |



**Příklad č. 13**

**Pořízení hmotného majetku převedením z osobního užívání do podnikání (účtování podnikatele, fyzické osoby)**

| Číslo | Účetní případy                                                    | Kč        | MD  | D   |
|-------|-------------------------------------------------------------------|-----------|-----|-----|
| 1.    | Vklad osobního automobilu do podnikání (doloženo posudkem znalce) | 600 000   | 022 | 491 |
| 2.    | Podnikatel vložil do firmy budovu (doloženo posudkem znalce)      | 2 900 000 | 021 | 491 |
| 3.    | Podnikatel vložil do firmy halu (doloženo posudkem znalce)        | 1 000 000 | 021 | 491 |
| 4.    | Podnikatel do firmy vložil 4 koně (doloženo posudkem znalce)      | 220 000   | 026 | 491 |

## 1.3 Dlouhodobý finanční majetek

**Příklad č. 14**

**Společnost DRA, a.s. má tyto zůstatky na účtech v roce 2012.**

Počáteční zůstatky:

061 – Podíly v ovládaných a řízených osobách 78 000 Kč

211 – Pokladna 600 000 Kč

221 – Bankovní účty 39 000 Kč

| Číslo                                            | Účetní případy                                                                        | Kč     | MD  | D    |
|--------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|--------|-----|------|
| <b>Účetní případy: prodej finančního majetku</b> |                                                                                       |        |     |      |
| 1.                                               | Pokladna – prodej 30 % cenných papírů                                                 | 35 200 | 211 | 661  |
| 2.                                               | Pořizovací cena prodaných cenných papírů                                              | 23 400 | 561 | 061  |
| 3.                                               | Prodej dalších 10 % cenných papírů                                                    | 10 200 | 221 | 661  |
| 4.                                               | Pořizovací cena prodaných cenných papírů                                              | 7 800  | 561 | 061  |
| 5.                                               | Výsledek z prodeje cenných papírů $35\,200 + 10\,200 - 23\,400 - 7\,800 = 14\,200$ Kč |        |     |      |
|                                                  |                                                                                       |        |     | Zisk |

**Příklad č. 15**

**KALENA, a.s., Plzeň koupila akcie firmy PENA, a.s., a tím má zajištěný 14% vliv v této společnosti.**

| Číslo | Účetní případy                                                                | Kč      | MD  | D   |
|-------|-------------------------------------------------------------------------------|---------|-----|-----|
| 1.    | Cena pořízení akcií                                                           | 400 000 | 043 | 379 |
| 2.    | Přijatá faktura od makléře, vyplacená provize za koupi                        | 20 000  | 043 | 379 |
| 3.    | Převedení akcií v pořizovací ceně                                             | 420 000 | 063 | 043 |
| 4.    | Dle výpisu z bankovního účtu – úhrada                                         |         |     |     |
|       | a) akcií                                                                      | 400 000 | 379 | 221 |
|       | b) provize                                                                    | 20 000  | 379 | 221 |
| 5.    | Dle výpisu z bankovního účtu – příjem dividend                                | 14 000  | 221 | 665 |
|       | (Počáteční zůstatek na účtu 221 – 2 000 000 Kč)                               |         |     |     |
| 6.    | K rozvahovému dni přecenění na reálnou hodnotu, která činí dle posudku znalce | 470 000 | 063 | 414 |